

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۴۲ قانون امور گمرکی

ناظرین/مدیرکل/مدیران محترم گمرکات اجرایی، ۲۲۶۹۴۷ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۳

تلاش حداکثری گمرک جمهوری اسلامی ایران در جهت تحقق شعار سال با ارائه تسهیلات تخصصی به فعالان اقتصادی در بخش‌های مختلف تولیدی، بازرگانی و دانش بنیان می‌باشد، از جمله این تسهیلات عمل به ماده ۴۲ قانون امور گمرکی می‌باشد.

قانونگذار به موجب ماده (۴۲) قانون امور گمرکی ظرفیت مناسبی جهت ترخیص اضطراری کالاهای ضروری پیش‌بینی نموده و رئیس کل گمرک ایران را مجاز دانسته تا با تعهد بالاترین مقام وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مرتبط، نسبت به ترخیص کالاهای مورد نیاز فوری اعم از دولتی یا غیر دولتی با محاسبه وجوه متعلقه و صدور حکم، اقدام نماید. به منظور ایجاد شفافیت و وحدت رویه شیوه‌نامه اجرایی ماده (۴۲) قانون امور گمرکی به شرح ذیل جهت بهربرداری و اقدام لازم ابلاغ می‌گردد:

الف) استناد قانونی

ماده (۴۲) قانون امور گمرکی: «در موارد استثناء و در خصوص کالای مورد نیاز فوری اعم از دولتی یا غیردولتی، گمرک می‌تواند با اجازه رئیس کل گمرک ایران و تعهد بالاترین مقام وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مرتبط و با محاسبه وجوه متعلقه و صدور حکم، مجوز خروج کالا را صادر نماید. متقاضی مکلف است ظرف هفت روز اداری نسبت به انجام تشریفات کامل گمرکی اقدام نماید.»

ب) شیوه اقدام

۱- در خواست استفاده از تسهیلات مزبور صرفاً با امضای بالاترین مقام وزارتخانه (وزیر) یا بالاترین مقام مؤسسه دولتی مرتبط در چارچوب فرم ذیل، صرفاً در صورت اجازه رئیس کل گمرک ایران به گمرکات اجرایی ابلاغ خواهد شد.

پست‌نامی

جناب آقای

معاون محترم وزیر و رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران

با سلام و احترام

با توجه به درخواست شرکت و نیاز فوری به کالای موضوع قبض ابار شماره مورخ وارده به گمرک ، خواهشمند است دستور فرمائید در اجرای ماده (۴۲) قانون امور گمرکی اجازه خروج کالای مزبور را صادر نمایید. این وزارتخانه/مؤسسه متعهد می‌گردد شرکت مزبور ظرف مهلت قانونی نسبت به انجام تشریفات کامل گمرکی اقدام نماید.

امضای وزیر/بالاترین مقام مؤسسه دولتی

۲- پس از اجازه رئیس کل محترم گمرک ایران، مراتب به معاون امور گمرکی گمرک ایران ارجاع و جهت انجام تشریفات لازم به دفتر ستادی ذیربط/گمرک اجرایی (حسب مورد) ارجاع می‌گردد.

۳- اشخاص استفاده کننده از تسهیلات مزبور موظفند ظرف مدت هفت روز اداری نسبت به انجام تشریفات کامل گمرکی کالای مورد در خواست اقدام نمایند و در صورت عدم اقدام، مدیران محترم گمرکات اجرایی موظفند با صدور اخطار، لزوم ایفای تعهدات و انجام تشریفات گمرکی را به صاحب کالا اعلام نمایند.

۴- ارسال گزارش مشروح به دفتر ستادی ذیربط جهت انجام مکاتبه با وزارتخانه /سازمان دولتی متعهد (حسب مورد) تبصره-دفتر ستادی/گمرکات اجرایی در مکاتبات تنظیمی با صاحب کالا، وزارتخانه یا مؤسسه دولتی تصریح نمایند:

«این سازمان در اعطاء مجدد هرگونه تسهیلات به شرکت‌ها/دستگاه‌ها/وزارتخانه‌هایی که در مهلت مقرر نسبت به ایفای تعهد اقدام ننمایند، با محدودیت مواجه می‌باشد»

۵- متوقف نمودن ارائه هرگونه تسهیلات به صاحب کالا (تا زمان ایفای تعهد)

ج) نظارت و گزارش عملکرد

شایسته است گزارش عملکرد آن گمرک قالب فرمت Excel (ضمیمه) به صورت ماهیانه بروز رس این و با امضای بالاترین مقام گمرکات استان، به دفتر واردات گمرک ایران ارسال نمایند.

لازم به ذکر است مسئولیت پیگیری تا تعیین تکلیف نهایی محموله‌های موضوع ماده ۴۲ بر عهده بالاترین مسئول گمرکات اجرایی می‌باشد.

نمونه گزارشات تکمیا شده گمرکات اجرایی موضوع ماده ۴۲ قانون امور گمرکی:

ردیف	تاریخ در خواست	شناسه دبیرخانه	نام صاحب کالا	وزارتخانه/سازمان ذیربط	گمرک اجرایی	شماره ثبت سفارش	تاریخ اجرا	نام کالا	ارزش ریالی	وزن محموله	ردیف تعرفه	شماره گوناخ	تاریخ گوناخ	نتیجه اخذ شده از گمرکات	راستی آزمایی
1	1400/12/09	10950634	جهان صادرات سینا	جهاد	میرجاوه	96788200	1400/12/14	سبب زمینی تازه	1,316,574,285	71,774	07019000	29879753	1400/12/12	انجام یافته	✓
2	1400/12/09	10950634	جهان صادرات سینا	جهاد	میرجاوه	96788200	1400/12/14	سبب زمینی تازه	2,094,761,196	116,687	07019000	29882751	1400/12/14	انجام یافته	✓
3	1400/12/09	10950634	جهان صادرات سینا	جهاد	میرجاوه	96788200	1400/12/14	سبب زمینی تازه	1,317,782,169	73,404	07019000	29917775	1400/12/18	انجام یافته	✓
4	1400/12/09	10950634	جهان صادرات سینا	جهاد	میرجاوه	96788200	1400/12/14	سبب زمینی تازه	429,442,900	24,407	07019000	29929842	1400/12/21	انجام یافته	✓
19	1401/01/07	13105277	تولید و توسعه انرژی اتمی	انرژی اتمی	فرودگاه امام	46560618	1401/01/07	مواد اولیه تعمیر نیروگاه برق	18,975,830,165	1,052	84014000	32024418	1402/2/20	انجام یافته	✓
20	1401/01/15	11094234	صنایع ملی من ایران	صنعت	تهران	63423261	1401/01/16	تجهیزات فلوراسیون	27,941,962,550	80,872	84743900	29927771	1400/12/20	انجام یافته	✓
21	1401/01/15	11094234	صنایع ملی من ایران	صنعت	تهران	63423261	1401/01/16	تجهیزات فلوراسیون	55,159,900,000	167,880	84212990-84743900	29937254	1400/12/22	انجام یافته	✓
22	1401/06/30	12055873	میدل خودرو وی پاک	صنعت	تهران	15635436	1402/07/02	مواد اولیه کاتالیزت آلز	106,473,032,534	4,788	28439000	30973108	1401/7/23	انجام یافته	✓
23	1401/06/30	12055873	میدل خودرو وی پاک	صنعت	تهران	16056773	1402/07/02	مواد اولیه کاتالیزت آلز	99,499,215,084	5,48	28439000	30973958	1401/7/23	انجام یافته	✓
24	1401/06/30	12055873	میدل خودرو وی پاک	صنعت	تهران	16037205	1402/07/02	مواد اولیه کاتالیزت آلز	106,473,032,534	4,788	28439000	30974024	1401/7/23	انجام یافته	✓
25	1401/06/30	12055873	میدل خودرو وی پاک	صنعت	تهران	16172409	1402/07/02	مواد اولیه کاتالیزت آلز	271,580,498,829	7,473	28439000	30974093	1401/7/23	انجام یافته	✓
34	1401/11/24	12886641	کیما گوشت پیشین	جهاد	پیشین	97746140	1401/11/25	دام زنده (گاو گوشتی)	23,721,894,560	33,800	01022900	31625088	1401/11/20	انجام یافته	✓
35	1401/11/24	12886641	کیما گوشت پیشین	جهاد	پیشین	97746140	1401/11/25	دام زنده (گاو گوشتی)	24,509,349,166	34,922	01022900	31626628	1401/11/22	انجام یافته	✓
36	1401/11/24	12886641	کیما گوشت پیشین	جهاد	پیشین	97746140	1401/11/25	دام زنده (گاو گوشتی)	23,373,537,204	33,380	01022900	31633532	1401/11/23	انجام یافته	✓
50	1401/11/24	12886641	کیما گوشت پیشین	جهاد	پیشین	10543168	1401/11/25	دام زنده (گاو گوشتی)	270,072,753,796	38,810	01022900	31752682	1401/12/14	انجام یافته	✓
76	1401/11/24	12886641	کیما گوشت پیشین	جهاد	پیشین	11261261	1401/11/25	دام زنده (گاو گوشتی)	17,420,307,696	23,068	01022900	31905484	1402/01/27	انجام یافته	✓
109	1401/12/08	12966969	کسرنرلی توسعه کری پردیس	جهاد	فرودگاه امام	12228904	1401/12/09	گوشت گرم گوسفندی	112,715,612,279	50,220	2041000	31830446	1401/12/28	انجام یافته	✓
110	1401/01/10	11083810	شرکت هویسمایی ماهان	جهاد	تهران	92229923	1401/01/10	نهال پسته	18,394,204,000	1,470	6022090	30531466	1401/05/04	انجام یافته	✓
111	1401/01/10	11083810	شرکت هویسمایی ماهان	جهاد	تهران	92228560	1401/01/10	نهال گردو	101,438,625,000	25,335	6022090	30531409	1401/05/04	انجام یافته	✓
112	1401/01/10	11083810	شرکت هویسمایی ماهان	جهاد	تهران	13037062	1401/01/10	نهال گردو	5,092,236,000	23,650	6022090	30027060	1401/01/20	انجام یافته	✓
113	1401/10/10	م ۵۲۵۶	شرکت راه آهن حمل و نقل	هیئت وزیران	سرخس	32099473	1401/10/10	غذایان سوخت	873,692,352,000	1,350,000	86061000	-	-	انجام نیافته	
114	1401/11/03	12768758	کمیسرهای عالی پناهندگان	بیداشت	غرب تهران	-	1401/11/04	دستگاه CT و متعلقات	144,877,730,790	2,418	90221490	31529518	1401/11/4	انجام نیافته	□
115	1401/11/03	12768758	کمیسرهای عالی پناهندگان	بیداشت	غرب تهران	-	1401/11/04	دستگاه CT Scan و متعلقات	133,372,590,000	2,418	90221490	31530176	1401/11/4	انجام نیافته	□
137	1401/11/17	12847675	شرکت سرمایه گذاری جاهد	جهاد	بافهر- جاسک	-	1401/12/18	پیاز	16,784,075,781	40,000	7031010	32007046	1402/02/18	انجام نیافته	□
138	1401/11/17	12847675	شرکت سرمایه گذاری جاهد	جهاد	بافهر- جاسک	-	1401/12/18	پیاز	29,722,836,676	138,000	7031010	32007691	1402/02/18	انجام نیافته	□
139	1401/11/17	12847675	شرکت سرمایه گذاری جاهد	جهاد	بافهر- جاسک	-	1401/12/18	پیاز	16,071,104,533	250,000	7031010	32019364	1402/02/19	انجام نیافته	□
140	1401/11/17	12847675	جهاد استقلال	جهاد	شاهید بافهر	12785938	1401/11/17	پیاز	مجوز خاص ۸۶۷۳۹۶	300,000	7031010	32019364	1402/01/08	انجام نیافته	
141	1402/12/08	14991078	صد و سیما	صد و سیما	فرودگاه امام	-	1402/12/08	لادستگاه ویدئو فکودر	8,879,175,000	62	85176290	33621516	1402/12/08	انجام نیافته	
142	1402/12/13	15024085	هلدینگ صنعت و معدن	فرارگاه خاتم	خرمشهر	30213469	1402/12/15	یک دستگاه پمپ بتن و کشنده بنز	520,000	30,550	87059090	33698727	-	انجام نیافته	
143	1402/6/18	13983099	دنیا تجارت آلیا	جهاد	بازرگان	24422039	1402/06/29	لاشه گوشت گوسفندی	32,634,864,320	13,500	2041000	32927800	1402/08/09	انجام نیافته	□
144	1402/6/18	13983099	دنیا تجارت آلیا	جهاد	بازرگان	24422039	1402/06/29	لاشه گوشت گوسفندی	31,908,569,120	13,200	2041000	32928200	1402/08/09	انجام نیافته	□

نمونه گزارش عملکرد ماده ۴۲ قانون امور گمرکی به وزیر محترم وزارت اقتصاد و هیأت دولت:

شماره ۱۴۰۳/۲۹۷۲۲
تاریخ ۱۴۰۳/۱/۱۵
پست

باسلام
جناب آقای دکتر خاندوزی

گمرک جمهوری اسلامی ایران
سازمان و زیر و رئیس کل

جناب آقای دکتر خاندوزی
وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی

موضوع: گزارش توجیهی کالاهای مورد نیاز فوری براساس ماده ۴۲ قانون امور گمرکی

با سلام و احترام،

به استحضار می‌رساند؛ قانون گذار در ماده (۴۲) قانون امور گمرکی در شرایط استثنایی، رئیس کل گمرک ایران را مجاز دانسته تا با تمهید بالاترین مقام وزارتخانه یا موسسه دولتی مرتبط، نسبت به ترخیص کالای مورد نیاز فوری اعم از دولتی یا غیر دولتی با محاسبه وجوه متعلقه و صدور حکم، اقدام نماید.

با توجه به شرایط خاص و ملاحظات ناشی از تحریم های ظالمانه، گمرک ایران با استفاده از ظرفیت قانونی به شرح پیش گفت و با رعایت ضوابط قانونی مرتبط، شرایط لازم جهت خروج ۱۴۷ محموله وارداتی به شرح جدول شماره (۱) را فراهم و با تسهیلات ویژه ترخیص نموده است.

جدول شماره (۱): ترخیص بر مبنای ماده ۴۲

ردیف	وزارتخانه / موسسه دولتی	تعداد محموله	وزن (kg)	ارزش (S)
۱	وزارت جهاد کشاورزی	۱۰۸	۶۰۶۳،۵۹۳	۱۳،۶۲۸،۵۵۷
۲	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۲۳	۱۹۵،۰۶۴	۴،۱۸۵،۴۰۶
۳	وزارت صنعت، معدن و تجارت	۱۳	۲۴۸،۷۵۲	۴،۴۸۲،۰۶۷
۴	سازمان انرژی اتمی	۱	۱۰۰۵۲	۶۶،۵۸۱
۵	صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۱	۶۲	۲۱،۱۵۵
۶	قرارگاه خاتم الانبیا (ع)	۱	۳۰،۵۵۰	۵۲۰،۰۰۰
	جمع کل	۱۴۷	۶،۵۳۹،۰۷۳	۲۲،۹۱۳،۷۶۶

جهت استحضار پس از ترخیص فوری محصولات جدول (۱)، پیگیری های لازم معمول و تعداد ۱۲۲ محموله تشریفات قانونی لازم را تکمیل و به تعبیری پرونده آنها مختومه شد و تعداد ۲۴ محموله به شرح جدول شماره (۲) در حال انجام تشریفات گمرکی می باشند.

۱۴۰۳/۲۹۷۲۲

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۳/۰۱/۱۵
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۱۵
نماینده: ندارد
پست: ندارد
ثبت سیستم: ندارد

گمرک جمهوری اسلامی ایران
معاون وزیر و رئیس کل

جدول شماره (۲): موارد باقیمانده از ماده ۴۲

ردیف	وزارتخانه / مؤسسه دولتی	تعداد محموله	وزن (kg)	ارزش (۵)
۱	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کمیته‌های عالی پناهندگان)	۲۳	۱۹۵۰۰۶۴	۴۰۱۸۵۰۴۰۶
۲	وزارت جهاد کشاورزی	۹	۷۹۴۰۹۶۰	۷۹۱۰۵۸۹
۳	صدا و سیما و جمهوری اسلامی ایران	۱	۶۲	۳۱۰۱۵۵
۴	قرارگاه خاتم الانبیاء (ص)	۱	۳۰۰۵۵۰	۵۲۰۰۰۰۰
جمع کل			۱۰۰۵۱۰۱۸۶	۶۰۴۸۰۱۵۰

بدیهی است استفاده از این ظرفیت قانونی وقتی مؤثرتر و کاراثر قابل پیگیری خواهد بود که دستگاه‌ها یا وزارتخانه‌های بهره‌بردار می‌کنند از این فرصت قانونی به تمهیدات خود در مهلت مقرر عمل نمایند.

محمد رضوانی کر

شماره سریال: ۱۵۰۹۱۱۲۰
طایفه‌های صادره بدون مهر برجسته فاقد اعتبار است.